

دینک انگشت چه کسانی ده

بر ادرم، پالتویا گربه؟!

چشمتان را ببندید، گوشتان را ببندید، به بینی‌تان دماغ گیر بگذارید. حالا نوک انگشت‌هایتان را روی جسمی بکشید. نرم است. موهای ریز و کوتاهی دارد. گرمایش را احساس می‌کنم.

چه چیزی می‌تواند باشد؟... سر تراشیده‌ی برادر کوچکتان که دیروز به سلمانی رفته؟... یقه‌ی خردار یک پالتوی زنانه؟ بدن بچه‌گربه‌ای که مادرش را گم کرده؟ بله... شما با چشم‌های بسته، می‌بینید. این جادوی پوست شماست. این توانایی، به شما کمک می‌کند با چشم بسته، بلوز پشمی خودتان را از شال گردن خواهرتان تشخیص بدهید. حس «لامسه» به شما کمک می‌کند نرمی، گرمی، زبری و... را احساس کنید. اما مغز شما با استفاده از خاطراتش، می‌تواند چیز نرم را از هم تشخیص دهد. یا دو چیز زبر و هر دو چیز دیگر را... این همان نیروی دیدن با انگشتان است.

با چه چیزی لمس می‌کنم؟

ما به کمک پوستمان می‌توانیم اشیا و اجسام اطرافمان را لمس کنیم. می‌توانیم گرمی یا سردی اجسام را بفهمیم. می‌توانیم نرمی و زبری حوله‌ای که با آن صورت‌مان را خشک می‌کنیم حس کنیم. یا وقتی کفش می‌پوشیم، می‌توانیم سنگ‌ریزه‌ای که در کفتمان افتاده، حس کنیم.

افراد نابینا توان دیدن با چشم‌هایشان را ندارند. آن‌ها برای خواندن و نوشتن از حس لامسه‌ی خود استفاده می‌کنند. خط نابینایان «بریل» نام دارد. در «بریل» نقطه‌های برجسته‌ای وجود دارد که کنار هم قرار گرفتن آن‌ها، حروف الفبا را می‌سازد. در خط بریل، حرف‌ها جدا از هم نوشته می‌شوند. از کنار هم قرار گرفتن چند حرف، یک کلمه ساخته می‌شود. نابینایان با کشیدن نوک انگشتان خود بر روی این نقطه‌ها می‌توانند بخوانند. البته هر نوشته، باید از قبل برای آن‌ها به صورت بریل آماده شده باشد.

دندانها

چشم دارند؟

مرضیه عقدایی

پوست من چه‌گونه لمس می‌کند؟

می‌شود گفت همه‌ی پوست بدن ما قوه‌ی لامسه دارد. اما قوه‌ی لامسه‌ی نوک انگشتان دست‌ها، بیشتر است.

رشته‌های عصبی فراوانی زیر پوست ما وجود دارد. این رشته‌های عصبی، انواع مختلفی دارند و هر کدام مخصوص گرفتن یک نوع پیام هستند: گرمی، سردی، نرمی، زبری، خشکی، خیسی و... این رشته‌های عصبی، بعد از گرفتن هر کدام از این پیام‌ها، آن را به سرعت به مغز می‌رسانند.

وقتی شما دستتان را به بخاری می‌زنید، گیرنده‌ی مخصوص گرما، پیام گرما را از سطح پوست دست شما به مغز می‌فرستند. مغز پیام را دریافت می‌کند و شما گرما را احساس می‌کنید. این پیام‌رسانی کمتر از یک صدم ثانیه طول می‌کشد.

به همین دلیل، شما می‌توانید خودتان را از سوختن، نجات دهید.

دست شما گرم‌تر می‌شود و شما احساس خوبی دارید. اما ناگهان دستتان را کنار می‌کشید. چرا؟...

گیرنده‌های گرما مشغول رساندن پیام گرما به مغز هستند. اما در آخرین پیام، گیرنده‌ها به مغز اعلام می‌کنند: پوست خیلی گرم شده و این گرما ممکن است به آن صدمه بزند. هنگامی که مغز این پیام را دریافت می‌کند، فوراً به ماهیچه‌های دست، دستور می‌دهد که منقبض شوند. بنابراین دست شما بی‌اختیار عقب می‌رود:

آخ!... داشتم می‌سوختم!

همه‌ی ما در زیر پوستمان گیرنده‌های حسی داریم. این گیرنده‌ها در همه‌ی جای پوست ما وجود دارند. اما هر چه بیشتر از این حواس استفاده کنیم، این گیرنده‌ها دقیق‌تر کار می‌کنند. افراد نابینا از ابتدای کودکی برای شناختن اطرافشان به جای بینایی، از لامسه استفاده می‌کنند. به همین دلیل تعداد گیرنده‌های حسی در زیر پوست آن‌ها بیشتر و قوی‌تر است. آن‌ها با انگشت‌هایشان می‌بینند. انگار خداوند به آن‌ها ده چشم کوچک داده است.